

jejo vsakega sredstva, najsi je še tako nemoralno oziroma pregrešno, dočim se mi držimo zapovedi in prepovedi morale oziroma svete katoliške vere. Tretjič njim pomaga vlada, ki ima na razpolago nebroj najsilnejših sredstev, ki jih neutrudno uporablja zoper nas. Četrtoč njih vse prešinja jedna močna ideja, ideja združitve s svobodnimi brati, živčimi v nemško narodni državi, v »rajhu«, in razširitve tega »rajha« do Trsta, ideja, ki ima za nje, ki se smatrajo za jetnike, za pozabljene brate v Avstriji, silno moč, dočim nas tešijo le globoki vzdihljaji po zemljskem bivanju, ki bi bilo človeške narave dostojno. In petič smo mi avstrijski Slovani oziroma sredstva, na pota, po kojih hočemo dospeti do cilja, različnih, da ne rečemo preražličnih mislij. To pa je tem huje za nas, ker se nam oni trenotek, ki nam bode naznanjal ali zmago ali poraz, že bliža. Avstrijski Slovani sicer vsi hočemo enakopravnost z Nemci, ali to pa je tudi vse, v čemur smo si jedini; kako pa bi se naj to izvršilo, kar želimo, kako naj do tega pridemo, v tem gredó naše misli narazen.

Osoda nas je razdelila v tri skupine: v češko, v poljsko rusinsko in v jugoslovansko, obsegajočo Slovence ter nekoliko Hrvatov in Srbov. Čehi in Poljaki svojih kronovin, v katerih bivajo s sosedi Nemci in Rusini, ne dadó deliti. Cesar pa oni v svojo korist, kakor mislijo, ne pripuščajo, tega mi, dokler in ker smo z njimi v zvezi, ne moremo zahtevati, da bi se naj nam zgodilo. Za nas, Slovence, ki živimo v 6 kronovinah, v petih pa v manjšini, bi namreč združitve v jedno ozemlje bil največji blagoslov. Pri sestavi skupnega programa, veljavnega za državnozborsko večino smo se jugoslovani Čehom in Poljakom udali ter si iščemo zboljšanja našega stanja, kakor se je v zadnji adresi do cesarja izreklo, v tem, da se osnujejo, kjer smo v manjšini, namestnijski oziroma deželovladni oddelki.

Sedaj so na na vrsti jezikovne naredbe za Češko, in ves boj se suče okoli njih. Čehi kakor tudi Poljaki hočejo, da se jezikovne naredbe ne določijo v državni zbornici, ampak doma v deželnih zborih, ker imajo v teh večino; Slovinci pa bi, ako bi se jezikovno prašanje rešilo v deželnih zborih, bili najkrajšim potom pogubljeni. To velja za vse Slovence, ne le za one, ki bivajo v kronovinah, kjer so v manjšini; kajti, ako izvenkranjskih Slovencev več ni, se tudi Kranjci svojega življenja ne bi imeli več dolgo veseliti.

Mi mislimo: če se naj Slovani bojujemo z upom na uspeh, in sicer na tak uspeh, da se vsi skupaj ohranimo, ali da rečemo naravno, da nas Jugoslovanov, ki smo od

Čehov in Poljakov slabši, sibkeji, ne bode tem le na ljubo konec, bode treba, da se vsi skupaj: Čehi, Poljaki, Rusini, Slovenci, Srbi in Hrvati bratsko posvetujemo in bratsko določimo, kako nam naj bode postopati, da ne bode nobenemu v škodo, pač pa vsem v korist. Kar se je določilo, za to se pa naj potem poteguje vzajemno, to se pravi: Jaz za te, ti za me, in vsak še sam zase; tako razumevamo slovansko vzajemnost, o kateri se kaj rado piše in na katero se tako pogosto napiva. Vzajemnost mora biti dejanska, če je naj kaj vredna, le besedna je podobna pikavemu orehu. Končno pa jugoslovanske gg. poslance prosimo, naj se naše misli lotijo z vso vnemo. Prihodnjega meseca bode se tudi v Pragi vršil shod avstrijskih slovanskih časninarjev; čitali smo, da se jih je že prav mnogo oglasilo. Ali bi ti gospodje mogli pretresavati primerneje in imenitneje prašanje, nego je ono, kako Slovani hočemo skupno in bratsko zasledovati cilj zaželjene enakopravnosti?

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dne 7. maja otvorijo Nj. veličanstvo svetli cesar jubilejno razstavo na Dunaju. — Včeraj je zopet začel državni zbor svoje delovanje, ki niti polževemu ni podobno. — Meseca maja bode na Dunaju shod vseh avstrijskih Slovanov. — Dne 29. in 30. novembra pa bode katoliški shod za Nižjo Avstrijo.

Češko. Za brnsko vseučilišče je bilo v nedeljo več shodov v raznih mestih. — Mladočehe jezi, da se je tudi na Moravskem ustanovilo katoliško učiteljsko društvo. — Minister Kaizl je odložil sicer svoj državnozborski mandat, ali izvoljen bode gotovo zopet poslancem.

Štajarsko. Med Nemci pridobivajo Schönerejanci vedno več pristašev, da je nacionalec Hohenburger v veliki zadregi. — Baron Rokitsky je oni dan gonil svojo komedijo po Gleichenbergu.

Koroško. V Farni vasi ob Prevaljah je katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence hotelo imeti v nedeljo shod; toda glavarstvo ga je prepovedelo, ker se preveč boji za zdravje Slovencev.

Kranjsko. Kranjsko nemčurstvo dviga spet svojo ruso glavo; v Ljubljani se bode udeležilo prihodnjih dopolnilnih obč. volitev.

— V Spodnji Šiški so oni dan hoteli socialisti na shodu loviti kmete v svoje zanjke, ali ti so se jim samo smejali.

Primorsko. Jezuit Pavisič je v Trstu v cerkvi sv. Antona starega imel tri pridige o krščanskem socializmu, ali mokračji in Lahoni so v cerkvi, posebno pa zunaj cerkve tako razgrajali, da sta policija in vojaštvo morali poseči vmes in je bilo več oseb ranjenih. Jezuit je pridige moral ustaviti, slov. misijonskih pridig tudi ne bode; tako je torej poulična sodrga premagala oblasti. Sila žalostno!

Ogerski. Kvotna deputacija, to je odbor, ki se ima z našimi odposlanci posvetovati, koliko bomo plačevali k skupnim stroškom, ima za predsednika Kolomana Szella in za namestnika Falka. — Državni zbor se zdaj posvetuje o kongruji ali plači duhovnikov.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bode dne 23. aprila poslali svojega monakovskega nuncijskega v Draždane, da bode častital v njih imenu saksonskega kralju Albertu o njegovi 70letnici in 25letnici vladanja.

Belgijsko. V kratkem bo treba voliti polovico državnih poslancev. Ker liberalci in socijalni demokratje skupaj držijo, kakor pri nas, bode imeli katoličani težke volilne boje, vendar pa bode večina, kakor zadnjič, na katoliški strani.

Nemško. Cesar Viljem je lani častital Krügerju, da je v južni Afriki natepel Angleže, oni dan pa Angležem, ker so v Sudanu v Afriki premagali dervise. Tudi Viljem se nikomur rad ne zameri. — Na srebrno poroko bavarskega princa Leopolda in Gizele sta prišla naš svetli cesar in ruski car Nikolaj.

Turško. Te dne se napoti sultanov tajnik Dševad paša v Petrograd, da prinese ruskemu carju in carici lepe darove in da se z rusko vlado dogovori o krečanskem guvernerju in o vojni odškodnini, katero še Turek Rusu vedno dolžuje.

Špansko. Če kaj izrednega vmes ne pride, bode se prihodnji teden začela velikanska vojska med Špansko in severoameriškimi Zedinjenimi državami. Predsednik teh držav, Mak Kinlej, je namreč že podpisal resolucijo državnega zbora, vsled katere se Kuba proglasi za samostalno. Tega Španska seve ne more pustiti in bo menda že jutri Zedinjenim državam vojsko napovedala.

in zato že danes prosí, da ga vredno prejmes in pa še prosí za kako potrebno milost!»

»Bodem ljubega Jezusa prosila za očeta, da bi se spreobrnil.« — »Dobro dete, kako je mogoče, da bi ljubi Jezus ne slišal tvoje prošnje!« — »Pa tudi to mene skrbi«, rekla je Anica srmožljivo, na revno obleko gledaje, »kako smem v taki obleki pristopiti k mizi Gospodovi?« In solze so ji iz oči na zemljo padale. — »Le danes prosí Jezusa, katerega jutri prejmeš, da ti očeta daruje in jih pripelje na pravo pot!« — Anica je spoštljivo duhovniku roko poljubila in potolažena je šla domov. — Kako dobro srce ima to dete! V uboštvu in trpljenju je kmalu njen duh dozorel. Pa jutri jo čaka prijetno iznenadenje. Moramo skrbeti za revno siroto. — Tako je sam pri sebi premišljeval dobri duhovnik.

Ko je Anica domov prišla, slišala je jok svojega malega brata. Bil je revček lačen. Moral je biti sam doma. Bil je že tega navajen. Anica ga je kmalu potolažila, ko mu je kos kruha podala, katerega ji je darovala mlinarjeva Micika. Ko je pa svojega brata nekoliko potolažila, začela je ubogo pohištvo snažiti in pod ribati. Jutri grem k sv. obhajilu, rekla je sama pri sebi, zato mora biti pri nas vse snažno. In pridno je po hiši snažila.

Približal se je večer. Bratec je že v kotiču zaspal, in tudi njo je že spanec silil. Očeta še vedno ni domov, je zdihovala. Bom pa zdaj molila. Pokleknila je na tla, prekrizala se, sklenila roki in je pobožno molila. Njena čista duša se je vzdigovala proti nebesom k materi. »O draga mamica, prosite z menoj za očeta pri Jezusu!« — Tako goreče je molila, da še korakov ni slišala. »Ti moj najdražji Jezus, molila je dalje, za to tebe ponižno prosim, daruj mi očeta, stori, da se spreobrnejo!«

Anica še ni zapazila, da jo oče z začudenjem gleda. Ko pa zasliši njegove korake, je umolknila. Čudila se je pa, da ko je oče v sobo vstopil, da ni kiel, kakor navadno. Oče jo je namreč gledal od zunaj skozi okno in je slišal, kako za njega moli: »Ti moj najdražji Jezus, za to tebe ponižno prosim, daruj mi očeta in stori, da se spreobrnejo!«

Te besede iz ust nedolžnega deteta so se globoko vtisnile v srce očetovo. Šel je tiho od vrat in se usedel na klop. »Jaz hudobnež, jaz nesrečnež, je začel tiho klicati, takih otrok nisem vreden. Ubogim sirotam sem mater umoril in v grob spravil!« In tiho se je jokal. Anica vsa začudena, poslušala očeta. Veselilo jo je, da oče spoznava svoj greh, prijazno k njemu stopi in reče: »Dragi oče, boste šli v drugo sobico spat, ali pa bi

vam kar tukaj postljala?« — »Pusti me tukaj, ljubo dete«, reče milo. Anica je prinesla slamo, in je začela za očeta ležišče pripravljati. Oče pa jo je molče gledal. Nakrat ustane in kliče: »Bog me kaznuj, če se bom še kedaj upijanil! Kateri grof ima takega otroka kakor jaz! Pojdi sem, ljubo dete, da te na svoje očetovsko srce pritisknem — pa ne, ne, danes ne, iz mene smrdi ostudno žganje, torej jutri, jutri!«

»Pojdi le spat, Anica, rekel je dalje. Žal mi je, da ti ne morem za jutrajšnji dan k prvemu sv. obhajilu kupiti lepe, bele obleke. Gotovo ti jo kupim čez nekaj časa. Od danes bom pridno delal in se ne več upijanil!«

Zgodaj v jutro je Anica ustala, da napravi red v hiši in se pripravi za sv. obhajilo. Nakrat pa vstopi nekaj njenih tovarišic z učiteljico v hišo. Nesle so nekaj zavitega v papirju. Ko so pa papir odstranile, glej, lepa bela obleka! To obleko pa so darovale revni Anici. Z veseljem je obleko oblekla. Ko jo je oče zagledal, se je od veselja jokal. — »Jaz bom pa tudi šel danes v cerkev,« reče oče odkritosrečno. Ginljivo je bilo videti otroke, ki so pristopili prvokrat k mizi Gospodovi.

Stariši so za njimi stali in od samega veselja se solzili. O, s kako pobožnostjo so otroci molili z g. katehetom pripravne molitve in ponavljali krstno obljubo! Po cerkvi so se